

Warszawa, 28 września 2015 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych

(druk nr 1077)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest zapewnienie odpowiedniego poziomu konkurencji pomiędzy systemami kart płatniczych, działającymi na terytorium Polski, poprzez **czasowe** zwolnienie trójstronnych systemów kart płatniczych, spełniających warunki uznania ich za systemy czterostronne, z obowiązków przewidzianych w rozdziale II – „Opłaty interchange” rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę.

W myśl rozporządzenia 2015/751, trójstronne systemy kart płatniczych licencjonujące świadczenie usługi acquiringu lub wydawnictwa lub wydające instrumenty płatnicze oparte na karcie wraz z partnerem w ramach co-brandingu lub za pośrednictwem agenta, uznaje się za czterostronne systemy kart płatniczych.

W następstwie tego rozwiązania, od 9 grudnia 2015 r.,¹⁾ instrumenty płatnicze wydawane przez tę grupę systemów trójstronnych będą objęte maksymalnymi stawkami opłaty interchange przewidzianymi w rozdziale II tego rozporządzenia (art. 3 i art. 4).

Uwzględniając specyficzny charakter tej grupy systemów kart płatniczych, w art. 1 ust. 5 rozporządzenia 2015/751, przewidziano możliwość, czasowego (maksymalnie do 9 grudnia 2018 r.) zwolnienia wyżej wskazanych trójstronnych systemów kart płatniczych – w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych – z obowiązków przewidzianych

¹⁾ Rozporządzenie 2015/751 zostało opublikowane w dniu 19 maja 2015 r. Zgodnie z art. 18 ust. 2 tego rozporządzenia, przepisy dotyczące maksymalnych stawek opłaty interchange stosowane będą od 9 grudnia 2015 r.

w rozdziale II rozporządzenia, pod warunkiem że transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę, dokonywane w państwie członkowskim w ramach systemu, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę przeprowadzanych w tym państwie członkowskim.

Skorzystanie przez Polskę z wyżej wskazanej opcji krajowej wymaga nowelizacji ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych i dodania do niej stosownego przepisu epizodycznego (art. 179a). Stosowne zmiany muszą wejść w życie najpóźniej do dnia 9 grudnia 2015 r.

W ocenie projektodawców za skorzystaniem z opcji krajowej przemawia przede wszystkim specyfika polskiego rynku płatności kartowych, na którym ugruntowaną pozycję dominującą utrzymują organizacje kartowe VISA, do której należy 59,3% wydanych w Polsce kart płatniczych, oraz organizacja MasterCard z 39,5% udziałem w rynku wydanych kart płatniczych²⁾. Jak wynika z uzasadnienia, wartość transakcji realizowanych w Polsce przez „licencjonujące” trójstronne systemy kart płatniczych w stosunku do wartości wszystkich krajowych transakcji bezgotówkowych przy użyciu kart płatniczych jest kilkukrotnie niższa niż przewidziany w rozporządzeniu 2015/751 próg 3% wartości wszystkich transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę w danym państwie członkowskim.

W uzasadnieniu podkreślono, że skorzystanie przez Polskę z opcji krajowej pozwoli systemom trójstronnym kart płatniczych zwiększyć liczbę wydanych kart, a tym samym liczbę transakcji dokonanych w ramach tych systemów. Umożliwi to również wejście na rynek polski nowych systemów kart płatniczych oraz reorganizację działających już na rynku organizacji kartowych. Jest to istotne z punktu widzenia budowy i funkcjonowania w pełni konkurencyjnego rynku systemów kart płatniczych. Stosowanie jednakowych przepisów w odniesieniu do wszystkich systemów kart płatniczych już od 9 grudnia 2015 r. spowoduje, w ocenie projektodawców, wzmocnienie pozycji dominujących systemów kart płatniczych kosztem mniejszych, nowo powstałych i potencjalnie innowacyjnych podmiotów.

Proponowana regulacja będzie miała charakter epizodyczny (będzie obowiązywała do 9 grudnia 2018 r.). Po okresie przejściowym, do systemów trójstronnych, uznanych za

²⁾ Informacja o kartach płatniczych za IV kwartał 2014 r., NBP Warszawa, marzec 2015 r.

systemy czterostronne, zastosowanie znajdują wszystkie przepisy rozdziału II rozporządzenia 2015/751.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 101. posiedzeniu Sejmu w dniu 25 września 2015 r. Projekt ustawy był przedłożeniem poselskim (druk sejmowy nr 3843 wraz z autopoprawką). Projekt został skierowany do sejmowej Komisji Finansów Publicznych. W trakcie prac w Sejmie w odniesieniu do projektu nie dokonano zmian merytorycznych. Jedyna proponowana zmiana merytoryczna (zgłoszona jako poprawka w II czytaniu) sprowadzała się do tego, aby opcja krajowa stosowana była nie do 9 grudnia 2018 r., ale do 9 grudnia 2016 r. Sejm nie uchwalił tej zmiany.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Jakub Zabielski

Główny legislator